

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1799/2023
22.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство здравља РС, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 586/2023 од 10.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 22.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 586/2023 од 10.02.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врању П1 215/22 од 02.12.2022. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 36.512,00 динара у року од осам дана од пријема писменог отправака пресуде, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 215/22 од 02.12.2022. године обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име потраживања које тужилац има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању ИИ 3818/2017 од 04.07.2017. године на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта 2013. године до краја новембра 2014. године појединачно утврђене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу на име потраживања које тужилац има по решењу Основног суда у Врању ИИ 3838/17 од 04.07.2017. године исплати на име трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 564/16 у износу

од 33.039,00 динара са законском затезном каматом на износ од 28.500,00 динара почев од 16.04.2017. године до исплате и трошкове извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 3838/17 у износу од 7.009,00 динара (став други изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име трошкова парничног поступка износ од 67.255,84 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став трећи изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 586/2023 од 10.02.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 215/22 од 02.12.2022. године тако што је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име потраживања које има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 3818/17 од 04.07.2017. године на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од марта 2013. године до краја новембра 2014. године исплати износе ближе означене у изреци пресуде, одбијен као неоснован (став први изреке). Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23, у даљем тексту ЗПП), Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је против Здравственог центра Врање покренуо радни спор пред Основним судом у Врању, ради наплате трошкова за долазак и одлазак са рада, за период од марта 2013. године до новембра 2014. године. Наведени спор завршен је судским поравнањем П1 564/16 од 15.03.2017. године, на основу кога је тужилац поднео Основном суду у Врању предлог за извршење. Решењем тог суда ИИ 3818/17 од 04.07.2017. године, усвојено је предложено извршење и обавезан Здравствени центар Врање да тужиоцу исплати трошкове извршног поступка. Јавни извршитељ донео је дана 21.07.2017. године закључак ИИ 1467/17 којим се одређује спровођење извршења одређеног решењем Основног суда у Врању од 17.07.2017. године на средствима на рачуну извршног дужника, и то са свих рачуна дужника, у смислу члана 299. ЗИО на наменски рачун јавног извршитеља. Закључак јавног извршитеља дана 21.07.2017. године достављен је Народној банци Србије – Одсек за принудну наплату Крагујевац, која је обавештењем од 08.08.2017. године обавестила јавног извршитеља да извршење није спроведено у року од 15 дана од дана пријема закључка. Рачун Здравственог центра Врање налази се у непрекидној блокади од 11.05.2016. године. Није спорно да је оснивач Здравственог центра Врање Република Србија – Министарство здравља. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да се наведени Здравствени центар финансира из различитих извора, и то претежно из уступљених јавних прихода. Јавни извршитељ није донео решење о обустави извршног поступка у предмету ИИ 3818/17. Заснивајући тужбени захтев на одредбама члана 14. Закона о стечају, тужилац је предметном тужбом тражио да се тужена обавезе да плати новчано потраживање из

решења Основног суда у Врању ИИ 3818/17 од 04.07.2017. године на име главног дуга са законском затезном каматом и на име трошкова парничног поступка.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, па је исти усвојио и одлучио као у изреци пресуде у ставу првом и другом.

По оцени другостепеног суда, првостепени суд је на основу чињеничног стања које је правилно и потпуно утврдио, погрешно закључио о основаности постављеног тужбеног захтева и применом одредаба члана 30. Закона о раду и 14. став 1. Закона о стечају тужбени захтев тужиоца одбио, сматрајући да би до испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло тек у ситуацији ако запослени у извршном поступку не би могао да наплати своје потраживање, односно уколико наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. став 1. тачка 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу, ако страна која је правно лице престане да постоји, а нема правног следбеника и ако је извршење постало немогуће или не може да се спроведе из других извора у ком случају се по службеној дужности обуставља извршни поступак. Сама чињеница да је рачун основаног субјекта над којим се не спроводи стечај дужи период у блокади, не доводи аутоматски до примене наведене одредбе Закона о стечају, односно одговорности оснивача.

Изложено правно становиште нижестепених судова није правилно

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају („Службени гласник РС“ број 104/2009... 95/2018), поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи ни према правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Поштујући ову законску одредбу, код утврђене чињенице да тужилац своје новчано потраживање не може наплатити, јер се рачун извршног дужника налази у непрекидној блокади од 11.05.2016. године и да се над њим не може спровести поступак стечаја, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање. Због тога је другостепени суд погрешно применио материјално право када је закључио да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обустава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тачке 6. и 7. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Следствено изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у ставу другом изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП. Тужиоцу

су досуђени трошкови састава ревизије 18.000,00 динара и трошкови таксе на ревизију и одлуку о ревизији по 9.256,00 динара или укупно 36.512,00 динара. Висина трошкова одређена је према вредности предмета спора, применом Адвокатске и Таксене тарифе. О траженој затезној камати на трошкове поступка, одлучено је применом члана 277. став 1. и члана 324. став 1. Закона о облигационим односима.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**